2012. január 4., szerda • LXX. évfolyam • 3/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Csak a monetáris tanács dönthet a jegybanki tartalék felhasználásáról

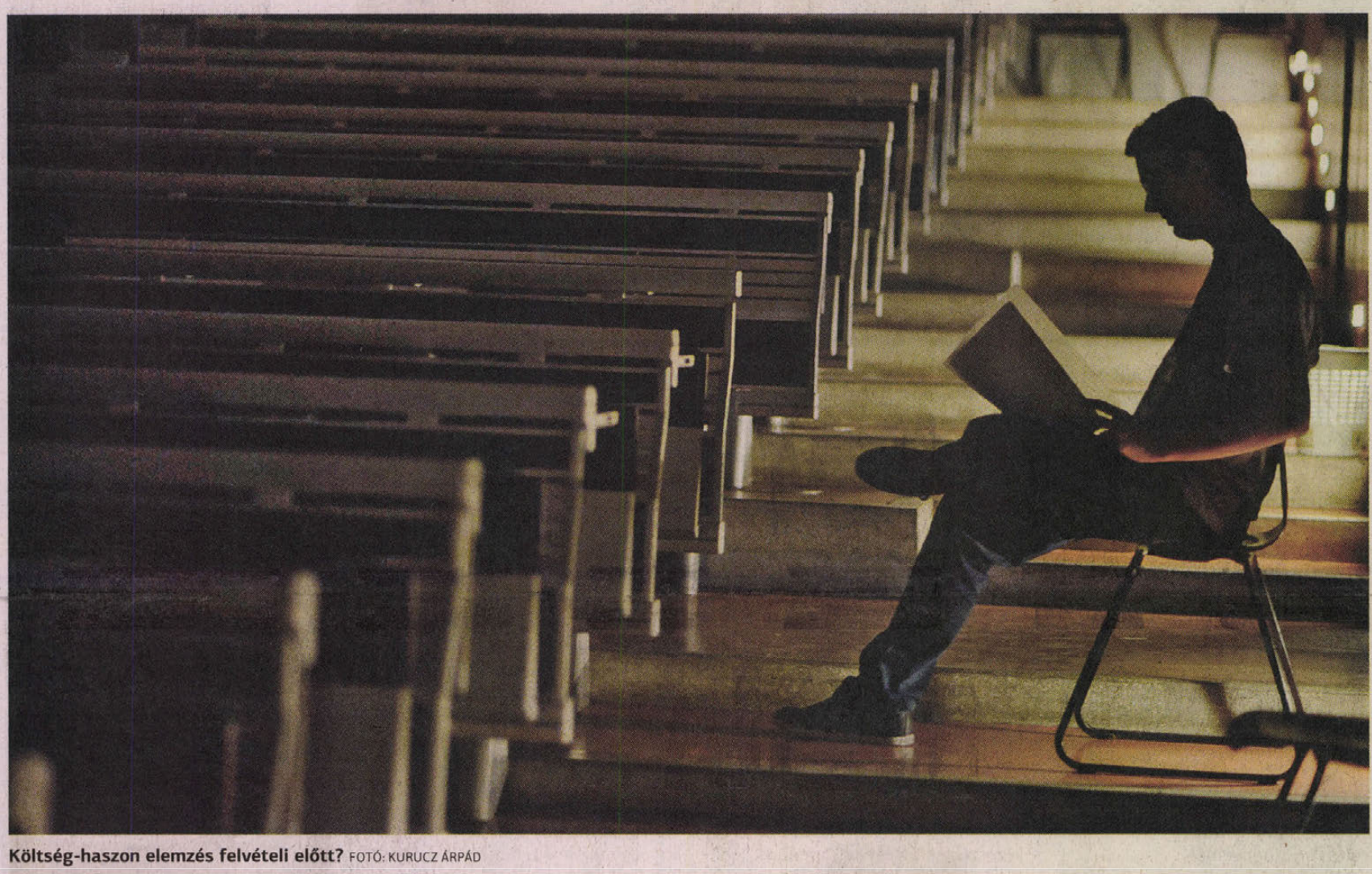
- A befektetői bizalmat aláásná a nemzeti bank széfjének megcsapolása.
- Matolcsy György óvná ezt a „nagy kincset”. **Gazdaság →9**

KAUFER VIRÁGBAN ELSZAKADT A CÉRNA

Magyarország →6

Felsőoktatás Négymillió forintos képzés négy év „hűségszerződést” jelentene

Diplomás röghöz kötés

Költség-haszon elemzés felvételi előtt? FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Ónody-Molnár Dóra

A magyar állam a lapunk birtokában lévő előterjesztés szerint már ez év szeptemberétől bevezetné az úgynevezett hallgatói szerződést, amely több szempontból is újdonság. Az eddigi hallgatói jogviszony ugyanis a tanuló és az intézmény között jött létre, e mellé társul az új szerződés, amely a hallgató és az állam viszonyát szabályozza a képzési költségek viselésére vonatkozóan.

Az előterjesztés közvetlen célja, hogy az állami ösztöndíjjal, illetve részösztöndíjjal tanulók a törvényben szabályozott támogatási idő másfélszeresén belül diplomát szerezzenek. Vagyis: egy hároméves bachelorképzés támogatási ideje négy év. Ennek a másfélszerese hat év. Ha a hallgató négy év alatt szerzi meg az abszolutóriumot, attól kezdve még két éve van a záróvizsgák teljesítésére. Ha ennyi időn belül erre nem képes, vissza kell fizetnie a képzési díjat. Az előterjesztés célja az is, hogy a hallgatók a diploma megszerzése után három éven belül Magyarországon helyezkedjenek el. Ez a jogviszonyuk ugyanakkor legalább annyi ideig tartson, hogy minden, diákként rájuk költött százezer forint egy hónapnak feleljen meg. Ellenkező esetben vissza kell téríteni a képzés költségének a jegybanki alapkamat három százalékával növelt összegét. Magyarul: ha valakinek a képzési költsége négymillió forint volt, akkor 40 hónapig kell Magyarországon dolgoznia. Természetesen záróvizsgázhat később is, de fizetnie már mindenképpen kell. A kormányrendelet tervezete szerint a diploma megszerzése után évente elszámoltatják a hallgatókat azzal kapcsolatban, hogy Magyarországon végzett-e munkát vagy külföldön. Amennyiben külföldön dolgozott, az adott évre vonatkozó törlesztőrészlet – átlagosan havi százezer forinttal kalkulálva – 1 millió 200 ezer forint, amelyet vagy egy összegben, vagy részletekben kell visszafizetnie.

A rendelet indokolása szerint a felsőoktatás jelenlegi finanszírozási modellje több szempontból is – idézzük az előterjesztést – „igazságtalan”. Ma a felsőoktatásban részt vevő hallgatók képzéséért ugyanis azok az állampolgárok is fizetnek, akik maguk közvetlenül nem veszik igénybe a felsőoktatás szolgáltatásait. Ez az érvrendszer teljes mértékben megegyezik azzal, amelyet annak idején a Gyurcsány-kormány használt a tandíj bevezetésének indoklására. Ezt az érvrendszert azonban épp a Fidesz zúzta szét az *Orbán Viktor* által életre hívott úgynevezett szociális népszavazással. „A felsőoktatás olyan közszolgáltatás – áll az előterjesztésben –, amely az igénybe vevők jelentős része számára »ingyenes szolgáltatásnak« tűnik”, holott egy-egy diploma kibocsátása többmilliós vagy tízmilliós nagyságrendű közpénz felhasználásával jár. A hallgatói szerződések célja tehát a társadalmi igazságosság érvényesítése is. Az előterjesztő Nemzeti Erőforrás Minisztérium álláspontja szerint az államilag támogatott hallgatók egy része a fokozatát az optimális képzési időt túllépve, egy része pedig egyáltalán nem szerzi meg. Ennek oka javarészt a nyelvvizsga hiánya, amely nélkül a diploma nem „élesíthető”. E felemás helyzet megoldására irányul az a végül elfogadott javaslat, amely szerint a felsőoktatási intézmények az elkövetkezendő három évben saját maguk adhatnak „amnesztiát” a vizsgát nem tevőknek.

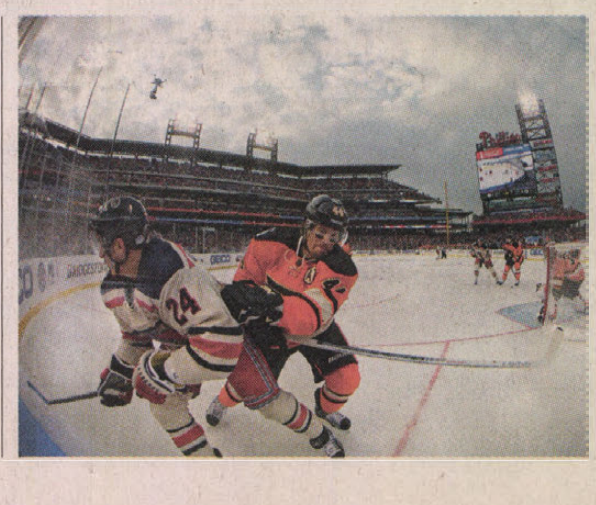
Azt az előterjesztés is elismeri, hogy a javaslatnak vannak úgymond politikai kockázatai, mert a fiatalok szavazatainak elveszítését okozhatja, valamint „nem becsülhető” kockázati tényezőként rögzíti annak lehetőségét, hogy a tanulni akarók inkább ausztriai intézményeket választanak, mivel ott továbbra is ingyenes az oktatás. **Az ügy →4**

Szociáldemokrata pártkatona az osztrák állami médiában

A kormányfő közeli ismerősét, egy, csak érettségivel rendelkező fiatalembert nevezne ki bizalmas pozícióba az állami médiacég vezetője. Az eset Ausztriában okoz botrányt. **→8**

Külföldről is látszott az Andrássy úti „jéghegy”

Első oldalas fénykép, helyszíni tudósítás, elemző írás – mások mellett a Le Monde, a New York Times és a BBC is beszámolt a hétfői budapesti demonstrációról. **→5**

KINN SHOW, ITTHON KÉNYSZER

A jégen a Philadelphia Flyers és a New York Rangers hokisai küzdenek – magyar idő szerint hétfő éjszaka rendezték meg Amerikában a Winter Classicet. Nálunk évtizedeken át tartottak szabadtéri jégkorongmecscseket, igaz, kényszerűségből. **→19**

FOTÓ: REUTERS – GARY HERSHORN

ÖTÖDIK HASÁB

Üzenet

...Őszentsége XVI. Benedek pápa a NEVELÉS kérdéseinek szentelte szokásos újévi körlevelét. Fontosnak tartjuk, hogy a neveléssel bármilyen minőségben foglalkozók megismerhessék az egyházfő üzenetét, hogy ki-ki belátása szerint meríthessen belőle – ezt üzente az oktatási államtitkár a pedagógusoknak az új év és az új közoktatási törvény hatálybelépése alkalmából. És küldte a pápai levelet. Nevezzük így. Őszentségeként laikusok nem szokták a pápát említeni.

XVI. Benedek azzal kecsegteti az emberiséget, hogy bár nőtt a keserűség a válság miatt, ennek gyökerei elsősorban a kultúra és az emberről alkotott felfogás terén keresendők. Bár úgy lenne! Könnyebben túljutnánk rajta.

Abban viszont nem lehet vita vele, hogy „a nevelés az élet leggyönyörűbb és legnehezebb kalandja. A nevelés, a latin educere alapján annyit tesz, hogy valakit kivezetünk önmagából, hogy bevezessük a valóságba.” Felnőtteket, akár államtitkárokat is megillethet a nevelésnek ez az áldása. Különös tekintettel a pápa intelmére: „A politikai vezetők érjék el, hogy senki elől ne legyen elzárva a tanulás útja, és a családok szabadon megválaszthassák azokat a nevelő intézményeket, amelyeket legalkalmasabbnak ítélnek gyermekeik fejlődése szempontjából.” Úgy legyen, bár nálunk nem erre tartanak a dolgok. Ahogy tizenötször szerepel az üzenetben a szabadság szó is. Nem rosszallóan. Oly fogalomként, melynek értelmét meg kell fejteni. Ideológiai elfogultság nélkül, tennénk hozzá. Kapnánk a választ: világnézeti semlegesség mint olyan nem létezik – ezt szögezi le Hoffmann Rózsa Etika az oktatásban című 1993-as tanulmányában. És most tanúbizonyságot tett róla.
Meg kéne gyónnia. *(A szerk.)*

Vélemény

Sólyom

Tóth Ákos arról ír, hogy a volt államfő, ha hívták is, nem ment el az Operaházba – még távollétével is tiszteletet követel. **→11**

Pho

Uj Péter vietnami pho levest kanalazva nem érti, hogy az erre képes nép még nem foglalta el az USA-t. **→11**

9 770133 175036 12003